Organizační řád soutěže Středoškolská odborná činnost

Organizační řád soutěže Středoškolská odborná činnost (dále jen SOČ) je vydán dle čl. 5 Statutu ústavu Středoškolská odborná činnost, z.ú. (dále jen ústav).

Čl. 1
Charakteristika a cíl soutěže Středoškolská odborná činnost

Soutěž SOČ je určena pro žáky všech typů středních škol České republiky. Soutěž je orientována na podporu nadaných žáků, podporuje aktivní a samostatný přístup ve vyhledávání tématiky jejich vědeckého zájmu, tvořivý a systematický přístup k řešení zvoleného projektu a rovněž se snaží rozvíjet odborný růst středoškolských žáků. V rámci SOČ je rozvíjen především žákův aktivní přístup k řešení vědeckého problému, jakožto ucelený způsob diseminace získaných výsledků formou psané odborné práce a její ústní obhajoby.

Čl. 2
Základní struktura soutěže

Soutěž SOČ je rozdělena na jednotlivé přehlídky, které na sebe časově a výsledkově navazují:

1. Školní přehlídka (ŠP);
2. Okresní přehlídka (OP);
3. Krajská přehlídka (KP);
4. Celostátní přehlídka (CP).

Odborně je soutěž členěna do 18 oborů.

Čl. 3
Garanti soutěžních přehlídek

Za organizaci a průběh ŠP, OP a KP odpovídají jednotlivé pořádající subjekty. ŠP řídí a organizuje školní garant, kterého jmenuje ředitel školy. Za průběh OP a KP zodpovídá příslušný krajský úřad, který pověřuje uskutečněním soutěže další subjekty (SVČ, DDM, školy atd.) a jmenuje organizátora soutěže, tzv. okresního a krajského garanta. Garant jednotlivých přehlídek jmenuje předsedu a členy hodnoticích komisí.

CP SOČ pořádá ústav ve spolupráci s krajem, ve kterém se koná CP, a jím vybranou organizací (zpravidla střední nebo vyšší odbornou školou), případně s dalšími organizacemi.

Odborným garantem celé soutěže SOČ je předseda Ústřední poroty SOČ.

Čl. 4
Ústřední komise SOČ

Ústřední komise SOČ (dále jen ÚK SOČ) je poradním orgánem ústavu vymezeným čl. 2 a 3 statutu ústavu.

ÚK SOČ koordinuje činnost krajských, okresních a školních garantů a poskytuje jim odbornou a metodickou pomoc.

ÚK SOČ propaguje soutěž napříč ČR, jakož i v zahraničí, spolupracuje s vysokými školami, vědeckými společnostmi a dalšími institucemi zabývajícími se prací s talentovanou mládeží, a s podnikatelskou sféro

Na jednání ÚK SOČ jsou zváni krajští garanti SOČ.

Čl. 5
Ústřední porota SOČ

Ústřední porota SOČ (dále jen ÚP SOČ) je odborným poradním orgánem ústavu vymezeným čl. 2 a 4 statutu ústavu.

Čl. 6
Hodnoticí komise

V OP a KP hodnotí soutěžní práce minimálně tříčlenné komise složené z erudovaných pracovníků oboru. V případě CP se jedná o hodnoticí komise pětičlenné.

Hlavním úkolem hodnoticí komise je předem prostudovat všechny soutěžní práce ve svém oboru, aktivně se účastnit obhajob soutěžních prací, stanovit jednoznačné pořadí soutěžních prací (jedna práce na jedné pozici) a určit úspěšné řešitele, rozhodnout o postupu řešitelů do vyššího soutěžního kola a eventuálně navrhnout udělení zvláštních ocenění nebo dalších nominací.

Chod hodnoticí komise a průběh obhajob řídí předseda. Komise je usnášeníschopná, pokud jsou jednání přítomni předseda a polovina členů komise.

V případě, že je některý z členů hodnoticí komise ve střetu zájmů (např. učitel ze školy, na níž žák studuje, konzultant, rodinný příslušník), posuzování práce se neúčastní.

Čl. 7
Organizace a řízení soutěže

Soutěž SOČ se uskutečňuje formou soutěžních přehlídek nejlepších prací žáků, tj. nejlepších řešení samostatně zvolených teoretických a praktických úloh v předem určených oborech, které žáci obhajují před odbornou hodnoticí komisí, a to elektronickým předložením psané odborné práce a rovněž osobní ústní obhajobou práce.

Konkrétní podmínky daného ročníku soutěže jsou vyhlašovány předsedou ÚK SOČ a předsedou ÚP SOČ formou propozic zveřejněných prostřednictvím webové stránky www.soc.cz (dále jen „propozice“). Pro každý soutěžní ročník jsou uvedeny soutěžní obory včetně anotace, nároky na soutěžní práce, rámcové termíny konání jednotlivých přehlídek, postupový klíč z krajské do celostátní přehlídky, bonifikační kritéria vybraných krajů a další informace upřesňující obsah a organizaci příslušného ročníku.

Termíny konání ŠP, OP a KP stanovují jejich garanti, pokud možno tak, aby nedocházelo k překryvu termínů s ostatními soutěžemi (především zájmovými olympiádami). Termíny konání musejí být v souladu s rámcovými termíny určenými v propozicích. Všechny KP jsou ukončeny nejpozději do konce dubna příslušného roku.

Čl. 8
Podmínky účasti soutěžících v SOČ

Soutěžící se do SOČ přihlašuje vyplněním a odesláním elektronické přihlášky. Forma přihlášky a termín pro přihlášení jsou stanoveny v propozicích.

Soutěžní prací je originální a samostatně vypracovaná odborná práce, která je předkládána k odbornému posouzení a následně je obhajována před odbornou komisí.

Účast soutěžících v SOČ je dobrovolná a nelze ji podmiňovat žádnými dalšími aktivitami či benefity ze strany střední školy ani žádného dalšího subjektu.

Soutěžící v přihlášce zařadí práci do jednoho z 18 soutěžních oborů. Případnou změnu v zařazení práce do oboru je možné provést nejpozději 14 dní před vlastní obhajobou v OP nebo KP. Záznam o změně musí být uveden v přihlášce v elektronickém systému SOČ.

Práce jsou předkládány v českém jazyce.

Soutěžit mohou práce vypracované jednotlivcem, dvojicí nebo trojicí autorů. Práce s vyšším počtem autorů nejsou do SOČ přijímány. Pokud soutěžící vypracuje práci jako součást širšího týmu, může v rámci soutěže SOČ soutěžit výhradně s tou částí práce, kterou v širším týmu sám zpracoval. Přihlášením do soutěže prohlašuje, že má souhlas ostatních členů týmu se zveřejněním výsledků, postupů a metod, které jsou součástí soutěžní práce.

V daném ročníku může soutěžící do SOČ přihlásit až tři nezávislé odborné práce. Tyto mohou být obhajovány v ŠP, OP a KP, avšak do CP může soutěžící vstoupit pouze s jednou vybranou individuální prací, a to i přesto, že krajská hodnoticí komise doporučila k postupu do CP více prací. V CP tak lze obhajovat pouze jednu soutěžní práci v jednom oboru a v případě, že je soutěžící dále spoluautorem další týmové práce, musí tuto týmovou práci obhajovat spoluautor.

Součástí přihlášky je i videoprezentace, která je nezbytnou podmínkou účasti soutěžícího v KP a CP.

Na krajské a celostátní přehlídce probíhají obhajoby prací v čase 5+15 min, tzn. 5 min prezentuje soutěžící základní teze své práce a 15 minut je vyhrazeno pro odbornou diskusi soutěžícího s hodnoticí komisí. Ve školní a okresní přehlídce stanoví časový rámec obhajoby garant přehlídky.

Žák nemůže opakovaně soutěžit se stejnou prací. Může ale soutěžit s tzv. navazující prací. V tomto případě musí být jasně deklarován posun v řešené problematice a vymezení novosti ve srovnání s prací původní, která již byla v soutěži obhajována.

Pokud má soutěžící výhrady k regulérnosti průběhu soutěže v některé z přehlídek, má právo se odvolat ke garantovi této přehlídky. Výhradu je nutné podat nejdéle do 24 hod od zveřejnění a vyhlášení výsledků příslušné přehlídky. V případě okresní přehlídky může její garant požádat o stanovisko krajského garanta. V případě krajské přehlídky může její garant požádat o stanovisko předsedu ÚP SOČ. V případě celostátní přehlídky rozhoduje předseda ÚP SOČ.

Čl. 9
Školní přehlídka SOČ

ŠP organizuje každá zúčastněná škola v čele s ředitelem a pověřeným školním garantem SOČ.

Škola sestavuje hodnoticí komise pro soutěžní obory a dohlíží na regulérnost průběhu ŠP.

Na základě hodnocení odbornými komisemi škola sestavuje pořadí a určí postupující práce do OP nebo přímo KP.

Úspěšnými řešiteli ŠP SOČ jsou soutěžící, kteří absolvovali ŠP a umístili se na 1. až 3. místě, pokud soutěžní práce splňují hodnoticí kritéria nastavená v propozicích soutěže.

Pokud se OP v daném okrese nekoná, škola je povinna zajistit účast soutěžícího ve ŠP. Přípustné je spojení více škol v rámci okresu s cílem uspořádat společnou ŠP nebo vyslání soutěžícího k účasti na ŠP jiné školy v okrese. Následný postup do KP je podmíněn absolvováním alespoň jedné nižší přehlídky, tedy ŠP nebo OP.

Čl. 10
Okresní přehlídka SOČ

OP organizuje, řídí a vyhodnocuje příslušný kraj (okresní garant), či jím pověřený subjekt.

OP se zúčastňují soutěžící, jejichž práce postoupily ze ŠP nebo ti, kteří splnili podmínky účasti v případě, že se školní přehlídka neuskutečnila.

Hodnoticí komise pro soutěžní obory sestavuje garant OP a jsou složeny z erudovaných odborníku daného oboru. Hodnoticí komise může být pro tematicky blízké soutěžní obory společná za podmínky, že v ní budou přítomni erudovaní odborníci pro každý z oborů.

Členy hodnoticí komise jmenuje kraj na základě návrhu odstupující komise nebo výběrem z erudovaných odborníků kraje. ÚP SOČ je při výběru hodnoticí komise poradním orgánem. Délku funkčního období stanovuje kraj. Po uplynutí funkčního období mohou být odstupující členové znovu jmenováni.

Na základě hodnocení odbornými komisemi organizátor sestavuje pořadí a určí postupující práce do KP.

Úspěšnými řešiteli OP SOČ jsou soutěžící, kteří absolvovali OP a umístili se na 1. až 3. místě, pokud soutěžní práce splňují hodnoticí kritéria nastavená v propozicích soutěže.

Organizátor OP dále propaguje soutěž na okresních školách, koordinuje činnost školních garantů a poskytuje jim odbornou a metodickou pomoc.

Čl. 11
Krajská přehlídka SOČ

KP organizuje, řídí a vyhodnocuje příslušný kraj (krajský garant), či jím pověřený subjekt.

KP se zúčastňují soutěžící, jejichž práce postoupily z OP, popřípadě ŠP, pokud se OP nekonala.

Hodnoticí komise pro soutěžní obory sestavuje organizátor a jsou složeny z minimálně třech erudovaných odborníků daného oboru. Hodnoticí komise může být pro tematicky blízké

soutěžní obory společná za podmínky, že v ní budou přítomni alespoň dva erudovaní odborníci pro každý z oborů.

Členy hodnoticí komise jmenuje kraj na základě návrhu odstupující komise nebo výběrem z erudovaných odborníků kraje. ÚP SOČ je při výběru komise poradním orgánem. Délku funkčního období stanovuje kraj. Po uplynutí funkčního období mohou být odstupující členové znovu jmenováni.

Na základě hodnocení odbornými komisemi organizátor sestavuje jednoznačné pořadí všech soutěžních prací (jedna soutěžní práce na jedné pozici), označí práce doporučené k postupu do CP a stanoví úspěšné řešitele KP SOČ.

Úspěšnými řešiteli KP SOČ jsou soutěžící, kteří absolvovali KP a umístili se na 1. až 3. místě a další soutěžící do počtu 60 % všech soutěžních prací daného oboru, pokud soutěžní práce splňují hodnoticí kritéria nastavená v propozicích soutěže.

Do CP postupuje přímo z každé KP a každého oboru jedna vítězná práce, která byla doporučena hodnoticí komisí k postupu. Výjimku tvoří dva bonifikované kraje, z jejichž KP postupují přímo vždy dvě soutěžní práce.

Organizátor KP dále propaguje soutěž napříč krajem, koordinuje činnost okresních garantů a poskytuje jim odbornou a metodickou pomoc.

Čl. 12
Celostátní přehlídka SOČ

CP organizuje ústav, příslušný kraj a jím vybraná organizace (zpravidla střední, vyšší odborná nebo vysoká škola), případně další zapojené organizace.

CP se zúčastňují soutěžící, jejichž práce byly doporučeny k postupu z KP a které byly obhajovány na minimálně jedné další přehlídce nižší úrovně, tzn. ŠP + KP nebo OP + KP.

Pořadí soutěžních prací doporučených k postupu z KP slouží v případě absence vítězného soutěžícího v CP k nominaci případných náhradníků. V případě nemožnosti obsazení volného místa dalšími soutěžícími z KP daného kraje je toto místo postoupeno krajům ostatním s výjimkou krajů bonifikovaných. V případě nutnosti takové nominace rozhoduje o přidělení soutěžního místa předseda ÚP SOČ.

Hodnoticí komise jsou pro jednotlivé soutěžní obory složeny z předsedy a čtyř erudovaných odborníku daného oboru. Každý soutěžní obor má svou nezávislou hodnoticí komisi.

Předsedy hodnoticích komisí pro CP v daném roce jmenuje předseda ÚP SOČ. Členy hodnoticích komisí pro CP v daném roce jmenuje předseda ÚP SOČ na návrh předsedy hodnoticí komise pro daný obor. V případě nepřítomnosti člena hodnotící komise na CP může předseda ÚP SOČ jmenovat náhradního člena nebo předsedu komise.

Na základě hodnocení odbornými komisemi organizátor sestavuje jednoznačné výsledné pořadí (jedna soutěžní práce na jedné pozici), které je oznámeno na slavnostním zakončení celé soutěže.

V CP jsou úspěšnými řešiteli SOČ všichni soutěžící, kteří se CP osobně zúčastnili a obhájili svou soutěžní práci.

Čl. 13
Účast na navazujících zahraničních soutěžích

Vynikající účastníci celostátní přehlídky mohou v rámci CP získat tzv. širší nominaci na zahraniční soutěže. Na základě účasti na posterové nominační přehlídce, konané zpravidla v říjnu, pak mohou získat nominaci na konkrétní zahraniční soutěž v roce nadcházejícím. Podrobnosti stanoví a hodnoticí komisi nominační přehlídky sestaví předseda ÚP SOČ.

Čl. 14
Ochrana autorských práv

Organizátoři jednotlivých soutěžních přehlídek SOČ zabezpečí ochranu autorských práv podle platných předpisů a zákonů ČR.

Prezentace a obhajoby soutěžních prací jsou v každé přehlídce veřejné.

Přihlášením do soutěže (odesláním přihlášky a nahráním a odesláním práce) souhlasí soutěžící, resp. jeho zákonný zástupce:

a) se zpracováním osobních údajů (jméno, příjmení, adresa trvalého bydliště, rok narození, adresa školy, ročník a umístění v soutěži),

b) s pořizováním fotografií a digitálních záznamů z průběhu soutěže,

c) s online zveřejněním práce i videoprezentace po celou dobu trvání soutěže a se zveřejněním práce laureátů CP v archivu prací SOČ na webových stránkách www.soc.cz.

Souhlas dle písm. b) a c) nelze odvolat.

Čl. 15
Bezpečnost a etické zásady

Za dodržování bezpečnostních pravidel, legislativních norem a etických zásad vědecké práce je v průběhu tvorby práce zodpovědný soutěžící, případně jeho zákonní zástupci, ve spolupráci s vysílající školou.

Dozor a bezpečnost žáků při cestě na soutěžní přehlídku a zpět zajišťuje vysílající škola nebo krajský doprovod, pokud se se zákonným zástupcem žáka nedohodnou jinak. V průběhu soutěžní přehlídky přejímají dozor nad žáky organizátoři celostátní přehlídky.

Čl. 16
Závěrečné ustanovení

Tento organizační řád nabývá platnosti a účinnosti dnem 23. 10. 2026.

prof. Ing. Jakub Fischer, Ph.D.
předseda Ústřední komise SOČ a ředitel Středoškolské odborné činnosti, z.ú.

prof. Ing. Jakub Fischer, Ph.D.
Digitálně podepsal prof. Ing. Jakub Fischer, Ph.D.
Datum: 2026.10.26 19:31:37 +01'00'

prof. Ing. Filip Bureš, Ph.D.
předseda Ústřední poroty SOČ a předseda správní rady Středoškolské odborné činnosti, z.ú.